

**FECR-Î
ÂTÎ**

HAYÂL-İ AŞKIM

Münfail bir semâ-yı giryânın,
Zerdi-i iğbirârı altında
Münkesif bir hazân-ı nâlânın,
Gird-bâdî-i gam-nisârında

Soluvermiş, peride-reng-i bahâr,
Mesti-i inkisâr içinde nihân;
Bir çiçek, gördüğüm zaman güzelim,
Ufk-ı uryân-ı ömr-i târımnda,

Bir sehâb-ı siyâh içinde ayân,
Sarı bir çehre...Âh, o dem görürüm,
Sarı bir çehre, bir hayâl-i besîm,

Dest-i bî-tâb ü ra'sedârıyla,
Rûh-ı gam-bârıma eder takdîm:
Sarı, pejmürde bir soluk zühre!..

Oh, ey yâr-i bî-vefâ, bilmem,
Bu soluk renkli, münkesir, ebkem,
Bu hayâli tanır mısın, acabâ?..

Dest-i bî-rahm-ı lehv ü lu'bunla
Kırdığın, sonra attığın, ey mâh!
O, benim aşkımin hayâlidir, âh!..

Mecmûa-i Edebiyye, Nu.19, 22 Şubat 1316. Neşredildiği bilinen ilk şiiridir.

TERÂNE

– Nizâmi Bey'e –

Güzelsiniz;

Emelsiniz,

Hayât-ı inkisârıma ekiller-i ebedsiniz!

Semâların güzelliği, leâli-i ziyâsı var;

Şafakların, denizlerin mezâhir-i hayâli var;

Fakat bu rûh-ı zârımın,

Bu aşk-ı gam-medârımın,

Emîn olun ki sevgilim, ne nûru var, ne aksi var!

Onun ümidi sizsiniz;

Hayâliniz, meâliniz bu rûha irtibâtı var...

Güzel melek, çiçeksiniz,

Evet çiçek meleksiniz!

O yâl ü bâlinizdeki nezâket ü zarâfetin,

O şi'r-i hande-perveri rûbâb-ı şi'r ü aşkın,

Samîm-i rûh ü kalbime

Nezîh bir terânedir.

Musavver Terakkî, Nu.41, 6 Kânûn-i evvel 1317.

PERÎ-İ HÜRRİYYET

Edip serâir-i eb'âdı câ-be-câ târâc,

Göründü dest-i ümîdimde bir mükevkeb tâc.

Zalâm-ı leylerde mer'iydi râh-ı zer-kârı

Ve oldu herşeye bir ra'ş-e-i ziyâ sârî.

Kızıl ve gölgeli kıvrıntılarda gizlenmiş

O hüsn-i müskiri sarmıştı lerze-i hâhiş.

Gözünde katre-i zerrîn-i ihtisâs ü heves,

O gizli sîneyi sarardı bir menekşe nefes.

Zer-i hayâl ile perverde nâ-şenîde, târî

Şükûfelerle örülmüştü zülf-i leyl-eseri.

Gülen dudakları zulmette kanlı bir güldü

Ve gözlerim onu görmekle aşınâ buldu.

Bilirsin, ey gülün âsûde-rûh ü çehre kadın,

Leyâl-i vahdet ü gurbette beklenen sendin!

Aşîyân, Nu.1, 28 Ağustos 1324.

SES

Titreyen ellerimle penceremi
Açtım âfâk-ı leyle karşı...Yine
Gecenin gölgeden menâzırına
İmtizâc eylemiş nücûm u bahâr...

Sihr-i eb'âd içinde şimdi gümüş
Bir sehâb andıran miyâh uyumuş...
Kalb-i şeydâ-yı leyl olan rûzgâr
Esiyor gölgelerde velvele-kâr...

Âh o bir aşk-ı bî-tenâhî mi
Geceden, tûde-i menâzırdan
Yükselen ra'se-i humâr u buhâr?

Sanki hulyâ-yı vasla müstagrak
Şebi bir ıtr-ı hisle doldurarak
Dolaşan, titreşen kadınlardı...

Sanki bir savt-ı gaib ü mühtez
"Kalbe bir aşk-ı bî-vefâ yetmez
"Seviniz, muttasıl sevin!" derdi.

Jâle, Nu.1, 12 Teşrîn-i sânt 1325; Rûbab, Nu.15, 26 Nisan 1328. Piyâle (İst., 1926, İlhamî-Fevzi Matb., s.50-51)'ye "Gece" adıyla alınmıştır.

MEHTABDA LEYLEKLER

Kenâr-ı âba dizilmiş, sükûn ile bekler
Füsûn-ı mâha dalan pûr-hayâl leylekler...

Hevâda bir gölü tanzîr eder semâ bu gece
Onun böcekleri gûyâ nücûmdur yekser...

Neden bu âb-ı semâvîde avlananlar yok?
Bu haşr-ı nûr-ı huveynâtı hangi kuşlar yer?

Eder bu hikmete gûyâ ki vakf-ı rûh u nazar
Füsûn-ı mâha dalan pûr-hayâl leylekler...

Servet-i Fûnûn, Nu.1059, 18 Eylül 1327; Göl Saatleri, İst., 1337, Evkaf Matb., s.13.

ZULMET

Ey sen
Ki şimdi şübheli bir şekl-i pür-hayâl oldun
Bu semâ-yı mesânın altında!
Gecenin mevti ufku bağlamadan
Susmadan her teneffüs-i zinde,
Ey sen,
Ki sönmemiş zer-i zülfünde son ziyâ-yı nehâr,
Bu genç elinle bu yorgun, cebîn-i lâlîmi sar,
Ve sonra git. Bana bî-va'd olan bu yollar hep
Adımların'çün açılmış pür-incilâ vü zeheb...

Bırak leyâle bu cism-i garîb ü merdûdu,
Dizim eğildi; soğuk bir deniz gibi zulmet
Ağır ağır boğuyor bende ömr-i bî-sûdu.

Diken ve taşları üstünde bir uzun râhın
Dağıldı nesc-i harîr-i ümmîd-i mahrûmum
Ve mutlaka gelecek gölgelerle şimdi ölüm...

Lâkin sen
Ki gözlerinde güler nûru bir sadef mâhın
Eğilme, git
Ve eyle gölgede pâ-y-i şebâbını tesbît...

Beni bir tûde eyleyen zulmet
Sana hüsn-i hayâlî nakş edecek:
Oldu çeşmin nücûm ile mâlî,
Onların nûr-ı lâl ü seyyâlî
Seni gûyâ karanlık üstünde
Etti bir heykel-i ziyâ gibi hâk.
Sen git
Ve eyle dâvet-i iklim-i rûhuna râğbet.
Bu yol, bu yol, bu derin yol ki dâimâ mûmte'd
Bu yol uzun ve benim dizlerim eğildi; gözüm
Kapandı. Avdet-i yeldâyla titriyor rûhum;
Bırak ve git, beni mevt-i leyâle tevdi' et.

Büyük, derin ve soğuk bir deniz gibi zulmet
Etti eşkâl-i arzı bî-hareket,
Ve döktü rûhuma rûyâyâ benzer bir mevt
Büyük, derin ve soğuk bir deniz gibi zulmet.

Lâkin sen
Dudakların yine pür-hande, gözlerin pür-zer,
Saçın nücûm ile meşbû ve müşteîl yine ter,
Bırakma rûhunu düşsün bu öldüren hisse,
Ve git
Ve eyle gölgede pâ-y-i ümidini tesbît...

O belde-i zer ü hulyâda bekleyen gözler
"Nerde?" derlerse
"Ne oldu, nerde o?" derlerse, âh o gözler eğer,
Miyâh-ı sâyede mevt-i fecîimi anlat.

Musavver Muhit, Nu.18, 26 Şubat 1324; Göl Saatleri(s.26-28)'nde birkaç mısraı farklıdır.

ŞİİR

Şi'r mi istediniz? Dinleyin bu giryeleri:

Şi'r..şi'r denilen bir zavallı hulyâdır,

Âdetâ bir sevimli rûyâdır...

Asabî

Bir kadın hisseder derinliğini!...

Bâzı eş'âr öyle mübkî ki

Büsbütün bir veremli sevdâdır

Hayır, hayır güzelim şi'rimiz kadındır hep

Menekşe gözleri ufkun derinliğinde güler,

Karanfil ağzında bir şi'r-i nermîn söyler;

Ve kalbimiz dinler

Kalem de nakl eyler

Bütün o gözlerin umkunda titreyen râzî!...

1323

Rûh-ı Bî-kayd, 1st., 1326, Tanin Matb., s.124-125.

BULGARİSTAN MÜSLÜMANLARINA

Ey müebbed fecia-i hûnîn;

Kerbelâ, Kerbelâ-yı vahşet ü kîn..

Ey vatansız sefil olan zuafâ,

Ey mezardan cüdâ kalan şühedâ..

Köyü âdâ-yı dîn elinde harâb,

Ey öten lânesinde bûm u gurâb..

İrzi düşmanla pâyımâl ü tebâh,

Ey eden her dakika yüzbin âh:

Bu şanlı bayrağın altında toplanan erler

Emîn olun sizi birgün halâs eylerler.

Nedir görür o sefiller hilâl-i Osmânî

– Ki altıyüz senedir hiç azalmıyor şânı-

O şanlı bayrağı düşman kanıyla biz boyadık,

Hilâl ü necmi de taktık, şerefle hep yaşadık.

Sorun ki düşmana hiç var mı böyle târhi?
Yüz atlıdan koca bir devlet-i ebed-bâkî!
Bizim uşaklarımızken o üçbuçuk hezele,
Bizimle çıkmadalar bak utanmadan cedele!
Güneşte parlasa hep kanlı süngüler, palalar;
Nasıl kaçır göreceksin önünde maskaralar.
Cebel-misâl dururken dilâverân-ı vatan,
Domuz çobanları galib olur mu?...Olmaz, inan.
Biraz yavaş kızarız -bir kusûrumuz vardır-
Kızınca dağ, dere düşman kanıyla hep kızarır.
Emîn olun sizi artık halâs eylerler,
Bu şanlı bayrağın altında toplanan erler.
Büyükada, 1328

Rûbab, Nu.41 (nüsha-i mümtâze), 25 Teşrin-i evvel 1328.

ALTIN MARŞI

Ey kazanç ehli hemen fırlayınız,
Koşunuz bankaya kâğıd sayınız!
Senevî yüzde beş altın payınız!
Eski altınları hâtırlayınız!

Gökten inmiş sarışın kızlardı;
Bir zaman cebleri yaldızlardı,
Harc edildikçe yürek cızlardı
Eski altınları hâtırlayınız!

Ne mürüvvet, ne hamiyettir bu,
Sözün en doğrusu fırsattır bu,
Altını görmeğe ruhsattır bu
Eski altınları hâtırlayınız!

Edebiyyât-ı Umûmiyye, Nu.67, 11 Mayıs 1334.

KOŞMA

*Bir saç lileylâya mecnundur deylü
Yazmışlar deftere divâne beni
Derdli*

Ey gözümün nûru var mıdır eşin
Görür de kim etmez sana ibtilâ
Peridir mutlaka anan kardeşin
Belâsın sevdiğim belâsın belâ

Meclise mestâne mestâne gelir
Aşkımı söylerim efsâne gelir
Dinleyen derdimi dermâna gelir
Sen gibi insafsız görmedim asla

Gözleri süzgündür kaşları ince
Yüz vermez önüne çıkan her gence
Bana bir kerrecik gülümseyince
Unuttum derdimi buldum tesellâ

Yâsemen gerdanlı gül yanaklıdır
Boynumu vurdursa şimdi haklıdır
Koynunda bir demet gül mü saklıdır
Dedim de kokladım oldum mübtelâ

Mecnûn'un alnına kara yazdıran
Vecd ile Ferhâd'a dağlar kazdıran
Nâhîd'i kaç yıldır böyle azdıran
O gözler şübhesiz senindir Leylâ

Şâir, Nu.12, 1334, s.180.

EY İLÂHEM

Bir beyaz fecr idi gül rengi tenin
Aşkın akşamı siyah bir tûldü
Gözlerim doldu o fecrinle senin
O siyah tülle başım örtüldü

Seni gördüm ve dedim tâ kendi
"Yine bir kalb arıyor pençesine!"
Aşk uzaktan görünüp seslendi,
Koştum îmân ile aşkın sesine.

Arkasından mütehâlik yürüdüm:
Sana birgün varırım belki, diye
Beni terk etti hevâsında ölüm
Kokan endişeli bir zâviyeye

Tâ o günden beridir, hicrânın
Gamı kalbimde birikmiş, yaşadım.
Şimdi hücremde senin kurbânın
Olacak çağa eriştim, şâdım

Dağlar aşmış deli bir sevdâlı
Gibi mihrâbına dek yükseldim.
Gözlerim bağlı, başım hummâlî,
Ey ilâhem sana kurban geldim

Yarın, Nu.30, 11 Mayıs 1338.

PAŞA'NIN ATLARI

-Ömer ve Tayfur'a-

Melûl, kirli bir kış gecesi. İnce ve muazzeb bir yağmur, kesif ve muzik bir is gibi, Beyoğlu'nun kargaşalığı üzerine dökülüyor; soğuk nefesiyle tâ iliklerinize nüfuz ederek sinirlerinizi gevşeterek muttasıl dökülüyor. Refikim Abdülhak Nazmî'yi Tak-sim'e kadar götürdükten sonra, evime avdet edecektim. Nâ-hoş meşguliyetlerle dolu bir günün mezâhimi altında sanki ağırlaşan adımlarla caddenin dar yaya kaldırımında yavaş yavaş ilerliyor, etrafımızdaki muhtelif halka lâ-kayd nazarlarla bakarak, neticesiz olduğu derecede meraklı ve câzip olan ictimâî bahislerden birini tâzelemiş konuşuyorduk. Nâgehan arkadaşım, "Zavallı Nâzım Paşa'nın atlarına bak!" diyerek Şark Kulübü'nün önünde bekleyen bir kira arabasının beygirlerini gösterdi. Hemen durdum. Eskiden beri âşinâsı olduğum güzel atlara baktım ve bir sür'at-i berkiyye ile, Otuzbir Mart'ta öldürülen Adliye Nâzır'nın sahne-i katli, tekmil fecâat ve vahşetiyle gözümün önüne geldi:

O gün, köprü başında âsiler tarafından çevrilerek tâ Ayasofya'ya, gûyâ bir mahkeme-i kübrânın huzûr-ı hunhârına doğru götürülen paşanın arabasını işte bu beyaz atlar çekmiş; müdhiş bir irticân mâsum ve meş'um âletleri olduklarından bi-haber yüzlerce askerin parlak süngüleri, hadid ve çılgın feryatları arasında, işte bu güzel beyaz atlar, başlarına asılarak koşan adamların emirlerine tâbî, o pâk ve muhterem sâhiplerini ölüme sürüklemişlerdi... Orada, o isyan ve kıtâl meydanında, kanlı ve korkunç nazarlarıyla, "gebertilecek herifler" arayan, ölüm kokusuyla sermest, öldürmek arzusuyla, ihtiyacıyla sabırsız binlerce kimsenin ortasında arabadan indirilen paşanın bir ateş yağmuru altında kurbân-ı mübeccel olarak düştüğünü görmüşlerdi... Ve şimdi bu mukavemet-sûz ve acı hâtıratın zî-hayat birer timsâli oldukları için, senelerce bir muhîti debdebe vü dârâtta seville seville yaşadıkten sonra, âdî bir kirâ arabasına düşmüşlerdi!

Tam o sırada arabacı dizginleri toplayarak biraz zayıflamış görünen güzel beyaz atları kamçıladi ve onlar ince ve pis yağmurun altında boyunlarını eğerek serî fakat hevessiz ve gayr-ı muntazam adımlarla hareket ettiler. Refah ve saâdet, servet ve mehâsin içinde hayat geçirdikten sonra fakr ü sefâlete düşerek âdî bir hizmeti yapmağa mecbûr olan bir asil-zâdenin hâlini hiç tedkik ettiniz mi? Onun dudaklarında dâimâ zehirli bir takallus-ı istihfaf, onun gözlerinde dâimâ bir sâye-i hüzn vardır. İşini büyük bir arzû ile yaptığını zâhiren göstermek isteyen müheyyâ harekâtında dâimâ bir kırgınlık, hafî bir maraz hissedersiniz. İşte o güzel beyat atların sür'atli yürüyüşünde bütün bu mânâlar, bütün bu zehr ü istihfaf, bu tevekkül ve elem mevcuttu. Nerede sevgili paşanızın zaman-ı satveti? Nerede o eski yürüyüş, o ağır, pür vakar ve kibar adımlar? Cinayetin dehşet ve vahşetini düşünürken kalbimi dolduran ye's ü keder o kadar çok ki hayatın bitmez tükenmez haksızlıklarına karşı isyan etmeğe kuvvetim kalmıyor. Zâten isyân etmek neye yarar?

-Nişantaşı, 1909-

BİR KADINA

İpekli bir kelebek bî-karâr u sevdâkâr
Gunûde güllerin üstünde nazlı nazlı uçar..
Bahâr vâsi' u nermîn o tûl kanadlarda
Gıcıklanır gibi âvâre çırpınır...Sevdâ

O penbe tozlu kanadlarda kıvranır, bayılır..
Açan çiçeklerin üstünde bir dakika kalır!...
Güzel kadın! Kelebekler kadar zarif ve beyaz
Emellerinle sakın sevmeyin..Kalbinin mümtaz

Tahassüsâtını bir vüs'at-i inâyetle
Dağıtma...Bil ki bugün bir derin saâdetle
Uçan güzel kelebek her çiçekte, her gülde
Bir ince toz bırakır...Bî-misâl ve nââde

Kanadlarındaki elvân-ı hande rengi solar!
Güzel kadın..bana sen gelme sâf u sevdâkâr...
Benim de kalbim o âvâre penbe güllerine
Kadınlığın, o ipekten kanad solar belki!...
Çamlıca - 19 Mayıs 325

Resimli Kitab, C.2, Nu.9, 15 Haziran 1325.

KİN

– Girid Müslümanlarına –

Göster semâ-yı mağrîbe yüksel de alnını,
Dök kalb-i sâf-ı millete feyz-i beyânını...
Al bayrağınla çık, yürü, sağken zafer-nümâ,
Birgün şehîd olunca da olsun kefen sana...

Ey makber-i muazzam-ı ecdâdı titreten,
Düşman sadâsı sus! Yine yükselme gölgeden!
Düşman! Hilâl-i râyet-i İslâm'a hürmet et!
Toplar, boğar hitâbını dağlarda âkıbet..

Dağlar lisâna gelse de anlatsa hepsini,
Binlerce can dirilse de nakl etse geçmişi;
Garbın cebîn-i zâlimi afvetmedim seni,
Türküm ve düşmanım sana, kalsam da bir kişi!

Ben şûre-zâr-ı kalbimi kinimle süslerim,
Kalbimde bir silâh ile ferdâyı beklerim
Kabrinde müsterih uyu ey nâmdâr atam,
Evlâdının bugünkü adı, sâde intikam!

15 Temmuz 1326

Rûbab, Nu.41, 49; 25 Teşrîn-i evvel, 28 Şubat 1328.

ŞİİRLERİMİ YAKARKEN

Hind ü Seylân'daki sâhilleri yıllarca gezen
Ka'r-ı deryâya inip inci ümîd eyler iken
Bir avuç toprak alan bir yeni dalgıç gibiyim..

Çok zaman ben de hayâlâta kapıldım, kalemim
Penbe yapraklara sevdâlı şiirler yazdı.
O zaman ben de ümîd-perver idim, hem yazdı.

Âh, fakat şimdi buruşturdum, usandım, attım,
Şimdi muzlim görünen bir koca defteri yaktım.
Onları iklîlime bir inci sanırdım...Nerde!
Bir avuç külmüş o kıskandığım ölmüş deste!

Rıfat Necdet EVRIMER, Emin Bülend, 1st., 1958, İnkılâp Ktbv., s.60.

DEV ŞARKISI

Türküm ben, Oğuz nesli benim nesl-i vakurum,
"Altay"lara bağlar beni alnımdaki nûrum.
Parlak güneşin doğduğu yerlerde doğan ben
İlk âteşi içtimdi bir arslan memesinden.
Şâhin gibi cenk atları kışnerken, uyandım
Ejder gibi kaplanları boğdum, oyalandım.
Yalçın döşeğim vardı küheylân yelesinden,
Aldımdı bu sert ismimi gök gürlemesinden.
Türküm ben, Oğuz nesli benim nesl-i vakurum,
"Altay"lara bağlar beni alnımdaki nûrum.

Çınaraltı, Nu.71, İkincikânun 1943.

Zendavesta-6: UÇURTMALAR

Dar, kirli dere kenarlarında ufacık, daha henüz siyah, böcek kadar küçük kurbağa yavruları vardır; burunlarını bir yere uzatmış, vücutlarını mütemâdiyen sallarlar, kuyruklarını mütemâdiyen hareket ettirirler. Uçurtmalar da bunlar gibidir; gökte, sâbit bir yerde mütemâdiyen sallanırlar, mütemâdiyen kuyruklarını oynatırlar.

Uçurtmalar öyle sefil serserilerdir ki elbiseleri bir renk olamaz; her renk kuşağtan bir parçayı eklerler ve her zaman öyle mütelevvin geçerler.

Kuyrukları ise birer parça pembe Sabah'tan, Tanin'den, Levant Herald'dan örülüdür; bu hiç imtizac edemeyen kâğıtlar orada dâimâ titrek seslerle birbirlerinden şikâyet ederler.

Tâli' bu mahlûkları herbir zî-hayâtın teneffüs edemeyeceği kadar saf havalarda, gezemeyeceği kadar uzak göklerde, dâimâ yağmursuz ve açık semâlarda yaşatır; sudan kaçırır, zîrâ ıslanırsa ölür. Fakat baht bu büyük lûtfuna müellim bir netîce hazırlar: Her uçurtma muhakkak paralanarak, lime lime olarak ölür; ekseriyâ da Neron'un çarmıhları gibi dallarda, telgraf direklerinde, tellerde ince sesler çıkararak asılı kalır; sâhibinin gözleri önünde hergün bir parçası koparak, renginden hergün bir parçasını kaybederek ıslana ıslana mahvolur, gider.

Uçurtmalar biraz da şâirdir: Fezâ-yı tahayyülde mes'ud yaşarlar; fakat hakîkatte her sukutlarında birer cerîha alırlar. Onları hayâlden hakîkate sürükleyen uzun bir râbîta çocuklar elinde durur; zavallılar câhillere bâzîcedirler.

Uçurtmaların fecî sergüzeşleri de vardır: Bâzen iki komşu birbirlerini severler ve havada imtizac ederler; lâkin bu tatlı müvâneset, bu dolaşma der-akab ikisinin de ölümüyle neticelenen birer sukut hâlini alır... Zemîne öyle hırpalanmış, birbirlerine sarılmış ve dolaşmış düşerler ki, ne o çocuk elleri, ne de büyükler artık idâme-i hayatlarına imkân bulamazlar.

O zaman, birçok insan elleri üşüşerek bu zavallı raksan ve mütelevvin vücutlarını iskeletlerini ayırmağa koşarlar; balıkçılar, avcılar, aşçılar gibi uğraşırlar, tırmaşırlar, sicimleri bir yana, tahtaları öbür tarafa ayırırlar; sonra etraftan toplanan komşu çocuklarının mütecessis nazarları altında bu harap çerçeveyi sallayarak evlerine dönerler. Ve eşiklerde dinlenen, kapıların karanlıklarına kaçan, duvarlara sürünen miskin gölgeler sokak ortasında biriken bu kâğıtların üzerine kıvrılır yatarlar...

Erenköy-5 Mayıs 1325

HALECAN

Âheng-i rûbâbımda ne bir şi'r-i emel var;
Sîmâ-yı hayâlimde ne bir hande-i nevvâr..
Tüllerde, elemelerde uyur zühre-i şi'rim,
Rûhumda kamer, gizli dumanlarda müellim
Bir hâle-i nisyân ile örtüldü, bu akşam;
Ooh..öylece bî-hiss ü emel..böylece kalsam

Kalbimde erir: Handelerin beste-i şûhu,
Eb'âd-ı leyâlin nagamât-ı leb-i rûhu..
Bir sâye-i râkid gibi, bir iz gibi birden,
Ben sanki silinmiş gibiyim cebhe-i şebden
Rûyâ-yı hafâyâ ile –nisyân ile– her dem
Mes'ûd u muazzez kalabilsem...Ölebilsen

Lâkin bu şeb öldün yine hemşîre-i rûhum
Ey mülhime-i rûh-ı sükûn, sîne-i ma'sûm..
Doğdun güzelim rûhuma pür-vecd-i tesellî,
Sînem, olarak şi'r ile âmâl ile mâlî
Artık ölebilsen diyemem..öylece dil-teng
Yok..yok ölemem ben..ölemem..istemem ölmek..
– Kadıköyü 25 Mayıs 325 –

Resimli Kitab, Nu.11, 15 Ağustos 1325.

ÖĞLE

– Serbest nazım –

Nârin
Gümüş kanadları gizlendi hep esâtirin;
Pamuk bulutları massetti bir dumanlı sükûn;
Asabî bir ziyâ-yı hande-nümûn
Sardı sîmâ-yı rûh-ı eb'adı;
Eridi,
Nâgehân kuşların semâ-perrân

Zerr-i âşiyânından,
Damlayan lahn-i saf u billûrî;
Şimdi artık ne bir kanad, ne perî,
Ne de bir ses var ufk-ı minâda;
Yalnız âsûde semt-i ulyâda,
Muhîte hâkim olan bir melike-i ebedî
Vardı..
Şimdi artık pırıl pırıldı semâ;
Uçtu, sallandı mürûhât-ı ziyâ,
Doldu şeb-tâbelerle pür-hulyâ;
Deniz işlendi süslü pullarla;
Dalgın,
Büküldü boynu gürîzende, nazlı kumruların,
Kısıldı sesleri hep;
Bir ibtisâm-ı zeheb
Turunç fidanları üstünde mürtesim..bî-tâb
Gölgeler oldu nâ-bedîd ü müzâb
İhtizâr etti zulmet-i mahrûr
Uyuttu rûh-ı müsâfâtı bir serâb-ı fûtûr...
– Kadıköyü 18 Ağustos 1326 –

Erganun, İst., 1327, Tanin Matb., s.97-98.

GÖNÜL

– Yeni aruz –

Yıkık bir evim var..ey yabancı, sakın gelme,
Bu tozlu ve örümcekli, penceresiz evime...
Bu kapkara ev, bu sönük bucakta için kapanır,
Senin gibi bir sevdâlı kumru nasıl dayanır?
Yanan ve yakan bir rûzgâr esiyor..sen uzak
Bulun..bu donuk zindanda gül bedenini solacak.
Dudak kuru, saç dağınık ve göz sönük ey bezgin
Yabancı! Gelirsen eğer uçar o güzel rengin;
Senin de gözün yaşarır, bu evde derinden esen
O sert ve o azgın sam yakar, kül eder. Ey sen
Ki bir saray istersen, harâbelerle gitme;
Sülün gibisin sen, baykuş olmaya meyl etme;
Ve şimdi yanıp da kül olmadan çekil artık sen
Bu tozlu ve örümcekli, penceresiz evden...

Şâir Nedim, Nu.12, 3 Nisan 1335.

DÖNÜŞ

Bir zamanlar neredeydin ey kuş
Nerelerden geliyorsun? Bu uçuş,
Bu uçuş hangi uzak illerden
Düşünülmaz ve bilinmez yerden
Söyle ey ayrı uçan sevgili kuş
Ne kadar çok seni yormuş bu uçuş
Bak, yeşil gözlerinin rengi donuk,
Sarışın tüylerinin rengi soluk,
Kanadın tozlu, sesin pek kurumuş
Nice yıl söyle ne oldun ey kuş!...

Bir zaman biz sevişen kuşlardık;
Ne güzel bir yuvamız vardı..yazık
Ayrılıp uçtun, o günden beri biz
Dağınık bir yuvanın kuşlarıyız.
Ayrılış demleri âteş gibidir
Sevginin tellerini hep eritir
Diyerek doldu içim bir korku.
Değdi tâ gönlüme sevdânın oku...
En nihâyet, dediler: Döndü o kuş,
Pek sevindim buna..lâkin bu uçuş
Ne kadar çok seni yormuş; artık
Uçma ey sevgili kuş, uçma, yazık
Sinen âteşli dikenler dolmuş,
Kalbinin goncesi birden solmuş,
Kanadın tozlu, gönlün kurumuş
Uçma, ayrılma, yeter sevgili kuş...

– Kadıköyü 30 Kânûn-i sâni 335 –

Şâir Mec., Nu.9, 6 Şubat 1335.

APOTEOZ

Doldu bûyinle, esirinle hevâ;
Gözlerindir bu derin gök, bu deniz;
Tılsımındır duyulan gizli nevâ;
Sezilen câzibenindir her iz.

Saçının telleridir nûr u ziyâ;
Yüzünün, yeryüzünün her çiçeği;
Yâdının şimşegidir her rûyâ
Yaradan rûhta sensin meleği.

Nâtıkan oldu senin inledi ney;
Gözyaşından yaratıp suydun mey;
Yandı sevgin-le senin gözbebeği.

Görünensin, bilinensin, sezilen,
Sevilen, sevgi, seven yalnız sen
Varlığın-sın biricik sevdiceği..

– Moda 10 Birinciteşrin 1937 –

Yumak, 1st., 1938, Kanaat Ktbv., s.21-22.

BÂDBÂNIM BİR MENDİL OLDU

Bâdbânım bir mendil oldu. Aşkımın bâdbânı küçük, muattar bir mendil oldu. Teknesi harap, metruk bir sefîneye benzeyen aşkıma nûşîn, şuh bir kadın mendili çılgın bir bâdbân oldu ve aşkım çılgın bir seyr ile göl gibi sâkin duran rûhumda dalgalar yaptı ve aşkım çılgın bir seyr ile göl gibi sâkin duran rûhumda dalgalar yaparak benliğimin mechûl ufuklarına koştu.

Benliğimin mechûl ufuklarında mechûl sâhiller var. Biliyorum, yelkeni çılgın, teknesi harap sefine bu sahillerden birine çarpar, sâhil münhedim, tekne târûmar olur ve yelken, ve yelken... O mecruh bir kanat gibi çırpınır, çırpınır; sonra kopar, yırtılır ve parçaları, onlar, herbiri ayrı bir melâl hâlinde göl gibi sâkin duran rûhuma düşer.

Münhedim bir sâhil, harap bir tekne ve yelken parçaları altında hummâlî bir alın gibi buruşan, pür-mesâ, sincâbî bir göl... İşte her aşktan sonra rûhumda hâsıl olan manzara! Çok hazin değil mi sevgilim?...

Hem de bu sefer bâdbânım bir mendil oldu. Aşkımın bâdbânı küçük, muattar bir mendil oldu. Ve teknesi harap, yelkeni çılgın sefîneye bütün ümitlerimi, emellerimi; bütün iştihâ-yı hayâtımı yükledim.

Servet-i Fünun, Nu. 1007, 9 Eylül 1326.

EYLÜL

Eylül hulûl etti. Melûl krizanterler mevsimi hulûl etti. Rûhuma eylül hulûl etti. Ağırbaşlı, melûl krizanterler râyihalarıyla rûhumu melûl etti.

Orada, ufukta tepelerin menekşe eşkâli ve deniz sincâbî sisler içinde müzâb oldu. Sermest-i sayf u ziyâ koruya bir "âh" gibi bād-ı hazan doldu. Ağaçların arasında korkak, titrek, nâle-gîr, girîzan yapraklar koşuştu. Kuru yapraklar koşuştu. Tabiatın hasret-i neşat ile memlû göğsünde eşkâl ü elvânı silen nâ-mer'î, mâtemî bir el dolaştı ve kuşlar uzaklaştı. Ve mihman-ı mevsim-i bahar olan kuşlar uzaklaştı.

Sen de gittin, sen de gittin. Bahçede yağmurlar, ruzgârlar kuru yapraklarla ayak izlerinin ziyâını gördüm; bahçede manolyaların ihzârını gördüm.

Sehâb olan neşidesiz tabîate artık penceremi kapıyorum.

Gözlerimde şeklinin ziyânını duydum. Gözlerimde şeklinin ziyânını, kalbimde se-
sinin inkisârını duydum. Odam tehî, kollarım tehî kaldı. Râyihanı, herşeyi bād-ı
hazân aldı. Akşamüstü yeşil tepelerden pembe gurublar seyrini, çamların serin göl-
gelerini, bu gölgeler altında yanyana uzanmaları, koşuşmaları, müzehher çitler üs-
tünden atlamaları, bûseleri, der-âğuşları, yeminleri, hepsini aldı, hepsini aldı. Başım
boşluğa daldı. Ser-gerdânım, harâbım. Kışın karlı günlerde, yalnız odalarda vahim
hastalıklar düşündüm. Hırıltılar, iniltiler, bârid, mezar renkli mesâlarda bî-vâye öl-
meler düşündüm. Camdan odama mürde, solgun bir huzme-i ziyâ döküldü, camdan
mevten rengi döküldü ve gözlerim kapandı.

Gözlerimde şeklinin ziyânını duydum. Gözlerimde şeklinin ziyânını, kalbimde se-
sinin inkisârını duydum. Eylûl hulûl etti...

Servet-i Fünun, Nu. 1009, 22 Eylûl 1326.

GAZEL

Hey'et-i nuzzâr sarhoş, cümle mebûsân mest
 Olsa lâyıktır bugün bir kat daha âyân mest
 Yok imiş nuzzâr için endîşe-i buhrân deyû
 Raks edip keyfinden olmuş mîr-i Hallacyan mest
 Gûş edince vecd ü istigrâkını bir nâzırın
 Hep maârif tekyesinde oldu ser-mestân mest
 Ey refîk-ı muhterem kurdun yine bezm-i (Cem)i
 Eyledin defe de ihvânını hayrân, mest
 Ba'demâ gûş eyliyorken nağme-i kilkin senin
 Sâgar-ı nazmım çekip olsun bütûn rindân mest
 Bir harâbât-hânedir bu memleket kim onda hep
 Âmir ü me'mûr sarhoş, âlim ü nâdân mest

Divânçe-i Fâzıl der-Vasf-ı Efâzıl, 1st., 1329, Tanin Matb., s.103.

OLSA

Bugün kabil değil susmaz (Adam) hattâ ruhâm olsa
 Neler söyler düşün artık eğer mîr-i kelâm olsa!
 Eâzım ol kadar me'lûf-ı hâb uistirâhat kim
 Kıyâmet koptu zanneyler ufaktan bir kıyâm olsa!
 Kurulsa arsa-i hicvimde birgün bir büyük eyvân
 O gün dâvetliler hem sâde nuzzâr-ı kirâm olsa!
 Nasıl yâ Rab yaşar birçok cerâid sahn-ı âlemde
 Yalan yanlış havâdis yazmamak şâyed nizâm olsa!
 Bozarlar derbederlikten şikâyet eyleyenler hep
 Eğer herşeyde cidden bir hakîkî intizâm olsa!
 Teşâürden, tefelsüften filân bıktık n'olur âyâ
 Rızâ Tevfikümüz câmi'de artık ders-i âm olsa!
 Denir kim câ-be-câ mümkün değildir şimdi iş görmek
 Neler yapmaz fakat insân eğer ciddî merâm olsa!
 Olurdu pek güzel bir kafiye cânâ şu mısra'da
 Tesâdüf lûtf edip (İfhâm)ın ismi İnfihâm olsa!
 Bugün yazdıklarım pek derbeder Fâzıl benim amma
 Yazar mıydım gazel fikrimde zâten insicâm olsa!

Harman Sonu, 1st., 1330, Evkaf Matb., s.8.

KIŞ GELMEDEN

Daha orta yaşında
Bu senenin yağdı kar;
Maltepe'nin başında
Onun için ağrı var.

Arkasında bir abâ
Uyukluyor tepeler
Yakacık'ı zanneder
Gören şimdi âbaba!

Günâhını bu işin
Dün akşamki fırtına
Yine mutlak Keşiş'in
Yüklemiştir sırtına

Ada filân kâmilin
İşte artık neş'esiz
Demek kışı düşünen
Değilmiştiz sâde biz!

Soğuk karın yanında
İnadcı bir komiser
İhtimâl ki yarın da
Ayaz Paşa kol gezer

Görür görmez Kalamış
Bu vakitsiz soğuğu
Sandığından çıkarmış
Eski kalın kocuğu!

Saçaklarda kumrular
Gûyâ birer mülteci
Neden oldu sonbahar
Bu yıl böyle mürteci'?

Tevekkelli değilmiş
İnliyordu ovalar:
Kırserdârı kesilmiş
Her tarafta boralar.

Uzun boylu bir kavak
– Ağaçların çobanı! –
Diyor bu yıl ne yaksak
Doğru çıkmaz dumanı!

Saksağanlar ruzgâra
Etsin diye ilticâ
Yasak oldu kuşlara
Ağaçlarda ictimâ'

Fakat yine yağıp kar
Kapanırsa her bucak
Emnim ki kargalar
Bir ihtilâl yapacak

sene 328

Yeni Mecmûa, Nu.7, 23 Ağustos 1917.

DEHÂLET

Senin dergâhına kıldım dehâlet yâ Habîbullah
Benim zîrâ yolum râh-ı dalâlet yâ Habîbullah
Kusûrum hadden efzûndur fakat şimden gerû asla
Emîn ol hayra ben etmem delâlet yâ Habîbullah
Eğer hakkın dahi varsa inâyet eyleyip lûtfen
Helâl et yâ Habîbullah, helâl et yâ Habîbullah

.....

Benim hâmemde ger olsa kiyâset yâ Resûlullah
Eder mi meclis-i hicve riyâset yâ Resûlullah
Muvâfıklık muhâliflik emîn ol yüzde doksanbeş
Siyâset yâ Resûlullah! Siyâset yâ Resûlullah
Bütün dünyâyı medh etsem dahi yüzbin ezâ vardır
Eğer zemmeylesem artık kıyâs et yâ Resûlullah

Kınalı, Nisan 338

Akbaba, Nu.267, 20 Haziran 1341.

SAN'AT BANA ŞUNU DER :

Bilmeli ki o ne gülen, ne ağlayan demektir
Hakikaten büyük şâir bir çağlayan demektir.
Doğuları batılardan onun dili seçtirir
Nehirlerin en coşkunu yine onun vecdidir.
Bilmeli ki o ne şarap, ne de lâle demektir
Gerçekten bir büyük san'at, bir şelâle demektir.
Sakat gönül ona varmaz, hattâ yanıp kudursa,
Onun için at sen yere mermerini, alçını
Çıkamazsın tepesine rûhun eğer bodursa
Çünkü yoktur kayaların ondan daha yalçını!
O yaylaya dökülemez hiçbir bulut gölgesi
Sonsuzluğun üst tarafı, işte şî'rîn ülkesi!

Fâzıl Ahmet, (haz.Kâzım Şinasi), İst., 1934, Akşam Ktbh., s.17. İlk neşri epeyce farklıdır. Adı "San'at Bana Der Ki" olan bu şiirin üstünde Ali Canib'e ithâfı, altında 15 Kânûn-i sânt 1927 târihi vardır. Beş mısra daha uzundur ve epeyce helimesi değişiktir.
Hayat Mec., Nu.9, 27 Kânûn-i sânt 1927.

HULYA GÖLÜ

Şî'r olmada, his olmada, rûh olmada her yer...
Efsunlara benzetti güneş mermeri, tuncu
Sâhillere yağmakta olan gölge ve renkler
Hep morla yeşil, sonra bütün mâvi, turuncu.

Durgun gecenin açtığı ihrâma sarındı
Dağlar, tepeler, kuşlar, ağaçlar Yakacık'ta.
Sevdâlarımız sonra bizim gitti barındı
Hulyâ gölü üstünde küçük bir adacıkta.

Gördük deli aşkın deli volkanlarını
Hicran dolu yangınları eflâke saçarken
Aştık da hayâlin yeşil ormanlarını
Girdik yine bir bahçeye salkımlar açarken.

Güller gibi solduk, yine güller gibi açtık
Şî'rîn uzanıp yattığı kumsallara kaçtık

Her Ay, Nu.4, 20 Haziran - 20 Temmuz 1937.

NÂLE-İ İSTİRDAD

– Muhterem amelelere –

Yüklenip yılların zehirlerini
Düş-i ikdâm-ı pür-fazîletine,
Koşuyorsun, hâkserini
Kavrayan bir siyâh elin izine..

Koşuyorsun; o geçtiğin yollar
İzbe hâlinde bir çamurluktur.
Lâkin, âh, ey sefil ü müstahkar!
Gözlerin hisse olmuyor kadir..

Katarât-ı tevân ü gayretinin
Çalıyorlar fer-i saâdetini;
Ben de hattâ şerîkiyim; nefrîn!

Dur ve haykır biraz merâretini,
Sarsarak çatlak ellerinle bizi!
– Yeter artık, de, ver nasîbimizi...

Bahçe, Nu. 31, 17 Şubat 1324.

BAYRAM GECESİ

Niçin, sen ey kocamış genç, sevinmiyorsun? Kalk
Bütün muhîtime bak, sen de gül: Yarın bayram..
Önünde bir sürü neş'e, peşinde bir sürü halk
Solunda aşk u telâkî, sağında zevk u meram...

Yarın evet..bunu gördüm ben, onsekiz sene var,
Bugün fakat bu sakat gözlerimle görmüyorum:
Önümde bir kara baykuş, peyimde bir uçurum,
Sağında hiç, acı bir hiç, solumda bir de mezar...

Nedir hakikat ü esbâbı ye's ü mâtemimin?
Niçin bu boynu bükük çehre-i teessür-çîn?...
Bulutlu göklere baktım ve ağladım, eridim,

Dumanlı dağlara sordum, cevap vermediler..
Derinde aks eden âvâre bir enîn-i keder
Sabâhı bekledi hep: Anne! Anne! Anneciğim?!...
12 Teşrîn-i evvel 324

Kadın, Nu.2, 20 Teşrîn-i evvel 1324.

MÜSLÜMANIN TÜRKÜSÜ

Hey serseri müslüman! Hey gafil insan!
Elindeki Kur'an; diyor ki "Uyan!"
Sende yok mudur kan? Bir damla al kan!
Uyan ey müslüman! Geçiyor zaman..

Esneme dâimâ! Kalk ey budala!
Geçmedi mi hâlâ o kara sevdâ?...
Gökten yağmaz asla şekerli helva
Hey! Uyan, kımıl da! Geçiyor zaman..

Haydi berâber gel; hey koca tenbel!
Doğsun büyük emel, işlesin bu el!
Çalışmağı Ezel, yaratmış güzel
Haydi durma gel! Geçiyor zaman..

Düşman kurmuş pusu, yok mudur korku?
Kalmadı mı duygu? Çalış, yaz, oku!
Müslümanlık mı bu? Muttasıl uyku!
Âhirette uyu! Geçiyor zaman..

İslâm Mec., Nu.11, 1330, s.342-343.

ÇÖL VE RUZGÂRLAR

Kimbilir hangi bir muhîtin uzak
Müterennim şevâhikında doğar;
Bâzı pür-hande, bâzı hulyâdâr
Bâzı lâkin pür-ibtikâ olarak

Lems eder hep derin ufuklarını
Mâbed-i şî'r olan feyâfinin;
Ve o kızgın muhît-i sâfinin
Fevk-ı re'sinde öyle zulmânı

İncilâlarla –pür–fütûr u ta'b–
Titreyen mâi bir küçük kevkeb
Ona bir tuhfe-i bükâ yollar...

Sonra lertzân ü müzmahil, ma'lûl
Titrer umkunda hep karîn-i ufûl
O müzehheb şehîk-ı pür-esrâr...

Ve sen ey bâd-ı serseri-i leyâl
Ufkun âğuş-ı nil-günunda,
Gecenin mahşer-i sükûnunda,
Yükselirken selâsil-i izlâl.

Ufk-ı zulmette ra'şe-nâk-i fütûr
Uyanırsın..bu mâi gölgeğin
Ka'r-ı hüsnünde bir sürûd-ı enîn,
Bir derin şehka-i bükâ duyulur..

Onda bir ihtizâr-ı hâkînin,
Belki bir makber-i semâînin
Reng-i hûnîn-i pür-fecâati var.

Ki feyâfi-i hilkatın sehâr,
Müterennim semâlarındaki bir
Kevkebin tuhfe-i fecâyidir...

18 Teşrîn-i evvel 323

Mehâsin, Nu.3, Teşrîn-i sâni 1324.

TAKAZÂ-YI HAYÂL

Nermîn ü müsemmim, acı bir zehre-i pâkin
Üstünden uçan nağme-i lerzende-i müskir
Vechinde parıldar..bütün evcâmı lâkin
Bir nazre-i şî'rinle sararsın..ne güzeldir:

Bir hande-i zehrin beni bî-tâb, uyuturken
Aşkın fakat eyler ebediyyetle tesellî..
Ezhâr-ı hayâlât ile leb-ber-leb olurken
Bir şübhe-i nefrîn eder ufkumda tevâlî..

Kıskanç, acı, muhrık bütün ânât-ı hayâtın
Ezvâk-ı hacîmiyye-i pâkiyle seviştik;
Mesmûm u perîşan yaşadık..bâzı memâtın
Hiç titremeyen sîne-i pâkinde –ne mühlik!–

Lerzân ü sadâsız uyanırdık..yine rûhum
Ölsek ve yaşatsak o geçen demleri, mahmûm...
1 Hazîran 323

Musavver Muhit, Nu.22, 26 Mart 1325.

MENBA'LAR

Açtı mübhem hadîkalarda mesâ
Penbe, nârin elem çiçeklerini;
Döktü zulmet safir-i muğberini
Eski menba'ların dudaklarına...

Şimdi, billûr çeşmelerden akan
Sular üstünde zümrüdîn sesler
Ka'r-ı zulmette –lâl ü pür-heyecan–
Mâtemî yâsemenleriyle gezer

Kuğular ıtr-ı hâb içinde; semâ
Döker eb'âda bir hevâ-yı füsûn,
Sazlar üstünde leyle-i hulyâ
Okur ulvî neşîdeler, yorgun.

Leylin âvâre samt ü zulmetini
Masseder mûsikî-i hüzn-i miyâh;
Verir asvâta şeb-i rehâvetini,
Karşır ye's-i âba ye's-i riyâh.

Sonra, billûr çeşmelerde ölür
Sular üstünde titreyen sesler;
Cevf-i eb'âda ra'şeler dökülür,
Rûh-ı zulmet miyâh içinde gezer,

Ooh, ey menba-ı füsûn u keder...

– Mart 1327 –

Servet-i Fünun, Nu.1036, 31 Mart 1327.

GAZEL

Âlemde fikret-i beşerin reh-nümâsı yok
 Efsûs ki bu illetinin bir devâsı yok
 Dolmuş müdâm kan ile târîh-i kâinât
 Hangi sahîfesinde aceb Kerbelâsı yok
 Yâ Rab yetişmiyor mu ezâ-yı cihân bize
 Bence cehennemın beşere iktizâsı yok
 Nâbî gibi dalıp da derim bahr-i hayretin
 Keşîtsi yok kenâresi yok nâhudâsı yok
 Aldanma ey gönül feleğin ibtisâmına
 Bir dem gelir kıyar sana zîrâ hayâsı yok
 Teslîm eder bu sözlerini Cânib ehl-i dil
 Zanneyleirim ki hikmetinin bir hatâsı yok

1319

Geçtiğim Yol, 1st., 1334, Halk Kıtıh., s.38-39.

MÂNÂ-YI ŞİİR

"Cihân-ı san'ate pîrâye-bahş-ı nûzhet olan
 Şiir, o lahn-i bedâyi' nedir?..." yolunda uzun
 Suâl-i şâşaa-efzûdunuzla pür-halecân
 Kalem elimde düşündüm, ve bir bedîa-nümûn
 Cevâb yazmağı kurdum; fakat ne çâre, benim
 Şu dâimâ kanayan, dâimâ şifâ-nâ-sâz
 Cerîhalar arayan hilkat-i bed-endişim
 Bu yolda telli duvaklı hayâle aldanmaz
 Ki işte ben de sizi handelerle aldatayım,
 Ve eski kıssa-i hulyâ-nüvâzı anlatayım...
 "Şiir! Şiir!..." diye hergün terennüm ettiğimiz
 O nağmeler mi nedir?. Ben bu nükteyi tavzîh
 İçin cenîn-i hayâtı biraz haşîn, hissiz
 Didiklemek, iki neşterle şöyle bir teşrîh
 Kılıklı hırpalamak isterim, bakın: Gam-gîn,
 Bâid sislerin altında bir harâbe gibi

Görünmeyen dem-i hilkatten âh hep asabî
Bir ihtilâc-ı dimâgiyle muhtarib beşerin
Bu teng-nây-i fecâatte, öyle dūr-â-dūr
Bin ihtiyâc-ı hayâtisi var ki, hep hâsir
Onun peyinde koşar, çırpınır; bu bir meftûr,
Acıklı rûyâdır.

"Şiir! Şiir!..." diye hergün terennûm ettiğimiz
O nağmeler, bu ateşlerle, sıtmalarla yanan,
Sayıklayan beşerin, pūr-zalâm u ye's-engîz
Serâb-ı hîçe düşen bâzı hande, bâzı figan
Kılıklı -âh, fakat her zaman sefil ü hakîr-
Nidâ-yı zilletidir.

Kadın Mec., Nu.25, 30 Mart 1325.

KIŞ MEHTÂBİ

– Fecr-i Âtî müessislerine –

Gece. Hâif ü pūr-sükûn her yer;
Uzakta işte kamer
Kesif sislerin altında kimsesiz. Câmîd
Bakıyor.
Nücûm,
O münkesir, o yetimâne gamzeler, mahmûm
Titreşiyor...
Semâ, deniz âfâk,
Bütün bu leyle-i mersâda sanki hep, donmuş,
Hep bî-rûh;
Uzakta gölgelerin zîr-i câmîdinde hamûş
Beş on dıraht-ı kadîd
Mecrûh,
Giryân
Bir tıfl-ı yetim
Gibi ağlar, ağlar.

Uzakta vaz'-ı mehâbetle ser-te-ser dağlar,
–beyaz Olimposlar–
Okur bu leyl-i siyâh-fâma bir kitâb-ı esâtîr...

Gece, hâif ü pür-sükûn her yer
Uzakta işte kamer
Bu leyl-i bî-kesin âğuş-ı bî-mecâlinden
Alil ü bî-vâye
Semâya, âfâka
Ağlar, ağlar!...

Katrin - 1325

Servet-i Fünûn, Nu.978, 18 Şubat 1325.

CENK TÛRKÛSÛ

– Tûrk oğullarına –

Düşman yine öz yurduna el attı,
Mezârından atan kılıç uzattı,
Yürü, diyor, hakkı zulüm kanattı
Atillâ'nın oğlusun sen, unutma!

"Medeniyyet!" deme duymaz o sağır;
Taş üstünde taş kalmasın; durma, kır;
Kafalarla düz yol olsun her bayır,
Atillâ'nın oğlusun sen, unutma!

Koş! "Plevne" yine al bayrak taksın,
Gece gündüz Tuna suyu kan aksın,
Yaksın, kahrın bütün Balkan'ı yaksın
Atillâ'nın oğlusun sen, unutma!

Genç Kalemler, C.4, Nu.27, Eylül 1328. "Gökâlîp" müsteâriyledir.

ASKERLERİN ŞARKISI

Duydum büyük harâbelerin, dul kadınların
 Issız, geniş ufukları üstünde her yarın
 Bir ukde-i siyâh ile mâziye bağlayan,
 Her asr-i i'tilâ ile ma'kûsen alçalan,
 Hergün bir inhitât ile hep sarsılan düşen,
 Her uzv-ı inkisârına bir aç ağız üşen
 Bir kıt'a-i sefilenin evlâd-ı mâtemi,
 Herbir adım mukabili birçok adım geri
 Bir ric'at-i fecî' ile bî-kayd ü bî-nişan
 Bir ufk-ı bî-ziyâret ü hücrâda haşr olan
 Birçok zavallı köylünün asker çocukları
 Bir türkü söylüyor gülüyorlardı, ben yarı
 Bir kayd-ı ihtirâm ile durdum ve dinledim
 Bilmem bu seste hangi zamanlarda mün'adım
 Ecdâdımın hitâbını duydum bu seste ben
 Birçok büyük mezarların üstünde inleyen
 Haysiyyet-i vatan gibi bir yâd-ı zâilin
 Bir aks-i ihtişâmını gördüm, devâm edin
 Siz söyleyin bu seste dönen, kıvranan, giden
 Bir bayrağın temevvüc-i rengini var ki ben
 Mâziye gölgesinde gider beklerim bugün
 Ey yâd-ı ihtişâm-ı vatan dur, biraz görün
 – Teşrîn-i evvel 1318 –

Musavver Muhit, Nu.1, 23 Teşrîn-i evvel 1324.

BİR ÜMİD

Bilemem hangi bir ümid iledir
 İlkbahâr inkişâf edince gelir
 Bana bir hiss-i intizâr ü rehâ
 Belki herşey'e reng ü nağme, ziyâ
 Getiren dest-i nâz ü pür-sevdâ
 Zahm-ı hulyâma bir netice verir

Leyl-i rûhumda hangi eski ümîd
Ediyor böyle ömrünü tecdîd?
Bellisiz, gizli inkişâf eyler
Kalbin üstünde bir çiçek gibidir,
Bellisiz birgün inhisâf eyler.
Şimdi hicrân içinde, âzürde
Kimbilir kaç mezârın üstünde
Böyle gam-dîde bir çiçek vardır?
Acı bir yâdı nakl eder, uzatır
Mevt-i sevdâma diktiğim bu çiçek
Her bahar böyle inkişâf ederek
Bir garâm-ı fenâyı tâzeletir.

Resimli Roman, Nu.2, 1 Nisan 1325.

VATAN(*)

Ey mâder-i elem-zede ey yâr-i âşinâ
Pâyâna erdi artık o hicran zamanları
Aç sîne-i visâlini evlâd-ı zârına
Sık kalb-i aşkın üstüne mehcûr olanları

Bitsin o eski yaşları seyl böyle kalmasın
Mâziye bakma gözlerin âlâma dalmasın
Biz rûhumuzda yâdını bir ân uyutmadık
Bed-baht idik esîr idik ammâ unutmadık
Tâk-ı leyl-i zülfün üstüne necm ü hilâlini
Göster cihâna haşmet-i hüsn-i celâlini
Bak nağmelerle yükseliyor tatlı bir sadâ
Bak zemzemât-ı nûr ediyor şimdi ibtidâ

Ey mâder-i elem-zede ey kalb-i mihr ü mâh
Kaldır ser-i melâlini bak başlıyor sabâh

(*) Maestro Mösyo Forlayn'ın millî marş olmak üzere tertib ettiği marş için Hamdullah Subhi Bey tarafından
bu güfte tanzim olunmuştur (not metne âittir).
Resimli Kitab, C.2, Nu.11, 15 Ağustos 1325.

ÂH MESÂ

Şehrin üstünde bir büyük yâkut
Bir uzak kubbe-i ziyâ bırakan
Güneş, artık kenâr-ı minâdan
Etti âheste iğtirâb u sukut.

O söner...Samt-ı intihâisi
Gün karardıkça sıklaşır, koyulur,
Akşamın gizli bir vedâi olur
Doldurur rûhu ayrılık hissi.

Arz-ı hulyâya ince ince yağan
Bir semâvî kederle dil uyuşur
Güneşin karşısında ayrı duran
Gölgeler nâgehan uzar, kavuşur

Bir güher-pâre-i ziyâ, bir taş
Garbın üstünde titriyor yalnız,
O semâlarda parlayan yıldız
Akşamın gözlerinde bir iri yaş.

Gecelerden çıkan tuyûf-ı keder
Son ziyâlar da eylemekte şitâb:
Bir uzun kârbân-ı dûd u sehâb
Yine ufkun yolunda hicret eder

Göklerin ince mâi perdeleri
Bellisiz inkişâf eder, çekilir;
Ebediyyet zemîne gösterilir,
Rûhun artar, uzar mesâfeleri

Her taraftan sükût olur mahsûs...
Gün ufuklarda oldu zâr u tebâh.
Leyle yollar zaman zaman bir âh
Bahçelerden kederli bir tâvûs.

Servet-i Fünûn, Nu.1056, 18 Ağustos 1327.

Neler İstiyoruz : MECLİS-İ MEBÛSÂN'IN AÇILIŞI MÜNÂSEBETİYLE DAVUL'UN CEMİYETE TEŞEKKÜRÜ

Dağdan taşlardan dolaştım
Yanına doğru savaştım
Pencerenden bak aşağı
İşte ben geldim ulaştım

Eski Türkiye kötek ister
Yeni Türkiye direk ister
Nerden çıktın ey "Of Baba"
Yaptığın iş yürek ister

Pekçok azdılar..olmadı
Çukur kazdılar olmadı
Bunca emek boşa çıktı
Nüsha yazdılar olmadı

Hâinleri uyuşturdun
Hırsızları savuşturdu
Yerden göğe hak kazandın
Hasretleri kavuşturdu

Dam dam da dam dam

Hastamız vardı ölecek
Târihlere gömülecek
İlâc verdin sen kurtardın
Millet sevinip gülecek

Dam dam

İsmin büyüktür cihandan
Medhin duyulur her yandan
Son nefesi veriyorduk
Çıkıyorduk tatlı candan

Dam dam da dam dam

Allah murâdını verdi
Düşmanları yere serdi
Eşşeklere ters bindiler
Büyüktür onların derdi

Millet Meclisi açıldı
Kalblere nurlar saçıldı
Hak zamânı geldi artık
Haksızlık devri kaçıldı

Hak yolundan şaşıp çıkma
İyilikten sakın bıkma
İşin sonu unutulmaz
Yaptığın Kâbe'yi yıkma

Davulcu şükreder sana
Eder safâna bin duâ
Fakat o bahşîş istemez
Büyüklüğün yeter ona

Davul, Nu.9, 10 Kânûn-i evvel 1324. "*Hasad*" müsteârıyla neşredilmiştir

KARANLIKLARDA!

*Rûhumun me'yus yaşlarını, kalbimin derin
düşüklüğünü tozlara yazdım.*

Müdhiş Kime şehrinden

James Thomson

Yaşayışı ilk hissedene, benliğimi ilk tefehhüm eden varlığımın kâinata ilk nazarı zulmetlere battı. Çocukluğumun varlığımın kâinata ilk nazarı zulmetlere battı. Çocukluğumun mâî semâları, coşkun denizleri, belîğ yıldızları müebbed karanlıklarda gurûb etti. Inandıklarım, düşündüklerim, sevdiklerim, istediklerim, hepsi hayatın ezeli, muhavvef çukuru olan siyahlıklarda nâim!

Kalbim vîran, kesik, ışıksız âmâl makberi: Mahrum-ı tâbutlar, kirli kefenler, kadid sevdâlarla mâlî!

Rûhum nihâyetsiz, kesif, kara bulutlu boşlukların ka'ında dâimî bir körlüğe mahkûm!

Dimâğım, zavallı alîl, eksik dimağım ye's ü acz-i beşerin medîd iniltileri, mâzînin korkunç uğultularıyla dövülen, yenmiş, zedelenmiş karanlık bir kaya!

Kâinâtımdan güzellik, sadâ, şiir, ziyâ çekilmiş! Çirkin, sâkit, muzlim boşluklarda rûhum kör, sağır ebediyyen yüzüyor!

Nûnosmâniye- 26 Teşrîn-i evvel 1324

Demet, Nu. 7, 29 Teşrîn-i evvel 1324. "Halide Salih" imzasıyla.

ESKİ ACILARDAN

Soğuk; o hâlde ki tebrîd-i kalb eden bir gün
 Sehâblar bile donmuş; ufukta bir ölümün
 Melâl-i telhini ihtâr eden karanlıklar;
 Semâda buzlu sehmler gibi uçan ruzgâr...
 Cebîn-i zulm ü hıyânet kadar gurûr-âlûd
 Olan binâ-yı müşekkel önünde ye's-nümûd
 Beş on kadın duruyor, ellerinde cüzdanlar
 Maaş kuponları ki bin ümid-i acze medâr.
 – Zavallı hasta kızım al demişti anne cici
 Sular karardı fakat gelmiyor muhâsebeci
 Kömür de yok para vermezse aç, susuz kalırız
 – Ne çâre var a hanım, bey gelirse yalvarınız.
 Zavallı vâlîde kaç gündür işte erkenden
 Gelip de titreyerek bekliyor da hiç...Derken
 Sımâh-ı kalbine biçârenin yetiştirdi bir ok:
 – Beyin düğünleri varmış, bugün gidin para yok!
 Beyin kerîmesi efser-be-zülf-i nâz olacak
 Fakat bunun kızı ölse kefen bulunmayacak
 Hevâ-yı hâile-efzâ içinde şimdi bakın
 Boğuldu şehka-i bî-tâbı ağlayan kadının.

Sırât-ı Müstakîm, Nu.29, 26 Şubat 1324.

RUMELİ'YE'den

Ey Oğuz Han neslinin evlâdı Türk!
 Târihin kan, şân dolu bünyâdı Türk,
 Dinlesen ruzgârların feryadı Türk,
 Dağların, sahrâların da yâdı Türk,
 En temiz insanların ecdâdı Türk

Sen bu neslin bir asîl evlâdısın
 Osman'ın, Orhanların ahfâdısın,
 Yıldırım'la Yavuz'un bir yâdısın!
 Bir alev yanmazsa kalbinde bugün

Piç demeksin ya geber, yâhud sürün!
Rumeli, ey kıt'a-i şûriş-penâh,
Ey hilâl ile salîbe rezmgâh,
Ey eden milyonla ecdâdı tebâh!
Dağlıyı, Bulgar, Yunan, Sırb'ı değil
Kâinâtı dinlemez Osmanlı bil!

Kosova sahrâsında Türk ecdâdı var,
Belgrad'da, Sofya'da evlâdı var
Balkan'ın her bir taşında yâdı var
Şânını hattâ fısıldar ruzgâr
Nâminı belki hâtırlar cüybâr

– 1 Teşrîn-i evvel 328 –

Rumeli'ye, Trabzon, 1328, İkbâl Matb., s.8-10; Güft ü Gû, Trabzon, 1329, İkbâl Matb., s.18-19.

SENİN SESİN

Semâ, deniz, gece her yer sükût eder, düşünür
Bir erganun gibi âhengin eyledikçe sudûr;
Cevâbıdır melekûtun –ki çırpınır, dökülür–
Akûs-i dûr-â-dûr

Eder civârına şellâle-i nagam isâr
Döker muhîtime bin güft ü güy-i aşk u firâk;
Senin sesin, o mezâmîr-i vecd ü istigrak,
O savt-ı sevdâkâr.

Uzakta bir yere inmiş de dinliyorsa eğer
Rübâb elinde donar mûsikî âlihesinin
Senin sesinden utanmış bütün o bülbüller
Sumut u vakfe-güzîn

Uyandırır gecenin sînesinde her âvâz
Ufuk-gürîz ü müselsel, medîd gulguleler;
O hançerendeki bülbül olunca zenzeme-sâz
Bütün cihan dinler

O leb ki güfte-i buhrân-ı kalbi besteliyor;
Melek kanadları şeklinde eyledikçe sürûd
Medîd bir darebân, bir teheyyc-i mes'ûd
İçimde çırpınıyor.

İçimde çırpınıyor pek muhâl olan hevesât!
Sürûd-ı büseye artık fedâ olup nagamât
Bu şeb teellüm-i hicrân-ı aşka mahsûben
O zemzemâtını emsem leb-i latifinden

– Mayıs 326 –

Güft ü Gû, s.131-133.

SULH VE HARB'den

Sulh

Bir sözüm var Merih; geçme, dur biraz!

Merih

Çabuk söyle; zirâ ordular durmaz!

Sulh

İnsâf et elverir dursun bu akın!

Merih

Dursun mu? Bu sözû tekrardan sakın!

Geçtikçe her ordu muhteşem, vakur

Altında haşyetle titrer topraklar

Üstünde hevâ bir girdbâd olur

Birer alev gibi parlar bayraklar..

Sulh

Yetmez mi bu kadar kazandığın şan?

Dünyâda kavgadan artık bıkıldı

Bir mezâristâna benzedi cihan

Yıllarca yapılan bugün yıkıldı.

.....

Merih

Gerilen sinirler doymaz vurmakla

Süngüyle, baltayla, dişle, tırnakla,

Toplar bombalarla haşr ü neşr olur,

Çelikler ezilip etle yoğrulur,

Kayışlar koparak atlar şahlanır...

Gönlüm bu levhadan pek ferahlanır!...

Sulh

Bürünür köyler bir derin mâteme,
Ocaklar müebbed sessiz, dumansız
Şehirler inleyen bir siyah küme
Cemiyet kötürüm kalır civansız..

Merih

İnsanlar tehlike içinde büyür;
Kımıldanmayan bir cemiyet çürür.
Kavgadır kinleri, küfrânı boğan,
Dünyâdan en alçak hisleri koğan..

Sulh Ve Harb, İst., 1338, Orhâniyye Matb., s.17-20.

LİBİDO(*)

Sen sekizi daha dün bitirmiştin, afacan.
O güzel kız tam yirmi bahar görmüş bir fidan.
Uzun uzun bakarak sükût ettin bir zaman,
Karşısında değıştin, düğümlendi kahrkahan.
O, goncesi açılmış bir demet çiçek gibi,
Sen, uçmayı bilmeyen yavru kelebek gibi.
Şakasıyle incinip okşuyorken ağladın.
Acısını hissettin bilmediğin bir tadın.
Bu lezzet işte odur, bu acı işte o. Ey
Bir sıcak dalga gibi içinde yükselen şey!
Sen onu erken duydun, adı sonra bilinen
Bu mukaddes ateşin aslını sorma benden
Güzelliğe, gençliğe pek güvenen o kızı,
Bir de seni gördükçe kalbimde duydum sızı.
"Neden çocuğum?" diye belli ki yandı için,
Dünyâları verirdin on senelik fark için.
Dünyâyı verme oğlum, esirgemem ben senden
Benim otuzsekizi paylaşalım istersen
– Şubat 1927 –

(*) Cinst meylî râhî hayatın esası addeden ve "panseksüalizm" in vâzı olan Viyanalı doktor Freud, çocuklarda duyulan mübhem aşka libido ismini veriyor (not metne âittir).

Söz Oyunları, İst., 1942, Yedigün Neşr., s.33.

GÜZELLİK KARŞISINDA

– Şehâbeddin Süleyman'a –

Bütün mehâsine rûhumda gayz u nefret var:
Leyâl-i muzlimenin samt-ı câvidânîsi,
Denizlerin uyuyan reng-i âsumânîsi,
Kadınların leb-i nâzında titreyen esrar

Hayâl ü hissîmi teshîr eder. Benim –Roma'nın
Bütün avâlime isyân eden esîri gibi–
Müfekkiremde kopar ra'şelerle en asabî
– Bütün mehâsini kirletmek isteyen – çılgın

Bir ihtilâl-i tahassüs ve bir tehevvr-i kîn...
Bu kopmayan, bana her lâhza hükm eden, nermîn,
Hafî revâbıtı vahşetle kırmak istiyorum;

Fakat bu hissime rağmen esîr ü meshûrum.
Bu hiss-i kîn ü adâvet, bu lerze-i kahir
Benim garâmımın en son, zehirli gayesidir.
– Çamlıca, 24 Nisan 1326 –

Servet-i Fünun, Nu.990, 13 Mayıs 1326.

ŞEMS-İ HÜRRİYYETE

– Paris Luxembourg Bahçesi, 321 –

Dök hande-i zer-rengini ey çehre-i ezher
 Artık, vatan-ı nâle olan hâk-i sefîle;
 Yalnız senin ümmîd-i zuhûrunda gülümser
 Korkunç bulanık fırtınalar, arbedelerle
 Âfâkı bütün kan gören ebnâ-yı sefâlet.
 Göster o sıcak hüsnünü ey nûr-ı semâ-zîb
 Hep yerlere merkûz olan enzâr-ı hacâlet
 Göklerde eder belki biraz hüsnünü tâkîb,
 Gel, büse-i hârınla sevip okşa bu baygın,
 Bîcâre yatan milleti ey neyyir-i hilkat,
 Gel ver ona bir rûh-ı mûnevver de uyansın.
 Lâkin bu civârında uçan tûde-i menhûs
 Rûzgârlara bâziçe olan dûd-ı hıyânet
 Kâfi o büyük kudretini setr için efsûs.

Edebiyyât-ı Cedîde, (haz.A.K.-G.F.), 1st., 1328, Sancakçıyan Matb., s.109.

PÂRİS'TE

– Gece –

Şimdi bî-ruh şehr-i fuhş u zeheb;
 Şimdi muğlâk, samût-ı pür-zulmet
 Bu çamurlarda çırpınan halkın
 Örtüyor ihtilâc-ı nez'ini hep

Sanki hûn-ı ketîbe-i merrîh,
 Sanki edvâr-ı mâtem ü vahşet,
 Sanki enkaz-ı leyle-i târîh,
 Şimdi bir lânet-i siyâh olarak
 Bütün a'mâk-ı ismet ü hakkın
 İhtizârıyla kirlenen şehri
 Kapıyor...Artık işte hiçbir ses...
 Haydi git...Durma bir dakika, çekil;

Niçin âguş-ı şî'r ü şefkatinde
Büyüyen ismetin bugün solsun?
Git, ve hep ma'kes-i sümüvvolacak
Hâtırandan bu kirli yerleri sil

.....

Yook, dur; her taraf karanlık bak;
Dolmuş âlem gubâr-ı zulmetle;
Yok ufuklarda bir şerâre bile;
Nerde olsan, zalâma müstagrak
Donacak rûh-ı rikkat-âlûdun...
Gitme, gel, koş ki burda dîr-â-dûr
Bir seher, bir sabâh-ı sa'y ü huzûr
Oluyor ka'r-ı şebde hande-nümûn

Musavver Muhit, Nu.11, 8 Kânûn-i sâni 1324.

EY ŞİİR

San'at denilen tıfl-ı ezâkârın elinde
Hergün kırılan bir iki bâzîçe-i dilber
Engüşt-i anîfiyle tırâşîde, derîde
Köyler, o güzel meşcereler süslü çemenler

Terk eyleyerek safvet-i didârını fettân
Âlûftelerin hâlini almakta serâser
Varsın berelensin bu yed-i cevri ile vîrân
Olsun o güzel meşcereler süslü çemenler

Lâkin şî'r! Ey çehresi pejmürde verem kız
Endişelerim hep sana âid, sana yalnız
Mâzîni alıp dem-be-dem etsem de telezzüz.

Ey enfes-i ibdân dimâg-ı beşeriyyetim
Ey nûr-ı tesellisi şebistân-ı zemînin
Âtîni görüp inlerim inler gece gündüz!

Resimli Kitab, Nu.12, 15 Eylül 1325.

AY BATARKEN..

Omuzlarında müzehher, bakırlı bir tabut,
Ve ellerinde gümüşten kırık buhurdanlar;
Sularda mâhı gömerken melâikât-i sükût,
Ateş dudakları mestîde bir duâ saklar.

Der-i meâbidi örter sarıklı kafileler
Sücûd-ı hâcete düşmüş ipekli başlarını
Açar denizlere uryan, elemli bâkireler;
Kemerli belleri okşar sükûn-ı eb'adı

Dumanlı gözleri yorgun...Ufukta bir yol arar
Akûş-ı mâtemi kalbimde sindirir çanlar.
Gubâr-ı zulmet ü hicranla tozlanan kubbem,

Ölüm duâsını dinler garîk-ı vecd ü elem,
Kuûr-ı âba inerken hayâl-i şekl-i kamer,
Baîd ufuklara rekz oldu tunçtan heykeller...
– Kadıköyü –

Rûbab, Nu.31, 9 Ağustos 1328.

BİR SONNE

– Ali Cânib'e –

Tam bir sâat oldu
Destimde kalem bir mütefekkir gibi dalgın,
Dalgın ve sükûnetli vakarıyla dimâğın
Bir sonnecik ilhâmına âmâde yoruldu.

Bir sonne. Peki! İşte nihâyet bu da oldu.
Bir sonne evet. Doldu; fakat sor şu dimâğın
Bir sonne için çektiğini...Bundan o azgın
Arzû-yı tefavvuk acabâ şimdi ne buldu?...

Arzû-yı tefavvuk. Şu küçük sonneciğin de
Mânâ-yı hudûnunda demek saklı olan bu?
Herşey gibi ilhâm ü tahassûs de çamurlu..

Benlik yine benlik demek eyvah her işte,
Herşeyde o hırçın kedi sîmâ-yı gurûru:
Hep tırmalamak. Tırmalamak cehd ü sūrûru!

– Resne, 27 Nisan 326 –

Edebiyyât-ı Cedîde, (haz. A.K.-G.F.) İst., 1328, Sancakçıyan Matb., s.240-241.

AKŞAM

Bahçeler soldu hüzn-i uzlette,
Çeşmeler pür-şehîk-ı ye's oldu;
Leb-i lâlin bu şâm-ı gurbette
Nazlı bir yâsemen kadar soldu.

Dağıtır şâma ıtr-ı ezhârı
Şimdi sessiz esen nesîm-i niyâz;
Dağıtır kalbe ye's-i esrârı;
Eğilir bahçelerde sünbül-i nâz.

Zülf-i nâzın cebîn-i lâlimde,
Ellerin cebhe-i melâlimde
Yâsemenler kadar muattardır.

Ovalar şimdi, bî-hudud, uzanır,
Bahçeler pür-sükût u istigrak
Sararır her şükûfe, her yaprak.

Servet-i Fünun, Nu.1040, 28 Nisan 1327.

İNHİZAM

Teheyyücât-ı şebâbet rûbâb-ı kalbimde
Henüz neşide-i sevdâyı bestelerken, ben
Bu ilk tahassüs-i muğfel içinde pür-hande,
Bir irtîâş-ı meserretle titriyor..fikren:

– Bütün hayatımı sarsın bir aşk-ı dür-â-dür,
Diyordum; işte bu miskin, sefil ü nâ-ümîd
Hayâta aşk ile bir ibtisâm-ı nev geliyor..
Ve rûh u hisse behiştî saâdet-i câvid...

Fakat efsûs!
Kırıldı telleri biçâre kalbimin, menhûs
Eliyle aşk u firâkın...O eski hulyâlar
Kalan enkaz içinde hep ağlar.

Servet-i Fünun, Nu.1000, 22 Temmuz 1326.

TEMÂSİL-İ EBEDİYYE

Ey sen, ki karanlıkların ifrît-i neşâtı!
 Ey kakhaha-i ye's-i mekabir!
 Dâmân-ı serâir!
 Âheng-i temâsıyla hışıldar gibi âtî!...
 Ey ka'kaa-i azm-i kühen-sâ!
 Ey mutrib-i mevtâ!
 Senden duyarım lahn-i füsunkâr-ı hayâtı!

 Ey sen, ki mekabirdeki velvâl-i sükûnet!
 Ey zübde-i mektûbe-i a'sâr!
 Ey sahare-i tezkâr!
 Ey nazlı, felâket-zede mâşûka-i hilkat!
 Ey şeb-pere, ey kupkuru baykuş!
 Ey kanlı der-âguş!
 Sensin bana bir melce-i me'mûn-ı hakikat!

 Ey sen, ki denizlerdeki zulmât-ı kef-âlûd!
 Ey umk-ı bülendim zehhâr!
 Ey mevce-i bîmâr!
 Ey sâhil-i rûhumda ölen necme-i fersûd!
 Sensin bana bir meşher-i kudret,
 Teşrîh-i pür-ibret!
 Ey felsefe-i rûh-ı tekevvün, şeb-i mahdûd!

 Ey sen, ki riyâhın uluyan cûu, melâli!
 Ey menkabe-i şûm-ı esâtîr!
 Ey bûm-ı esâtîr!
 Sensin bana takrîr eden âheng-i leyâlî!...
 Ey vâlide-i nâdim ü katil!
 Ey tıfl-ı hevâil!
 Ey nesl-i âhirin kara timsâl-i zevâil!

 Ey sen, ki yanık çölleri tesrîh eden envâr!
 Ey vâha-i medhûşe vü bî-tâb!
 Ey hutbe-i mehtâb!
 Ey mâteme şahid olan encûm-i bîdâr!
 Ey fitratimin gaye-i sâfî!
 Âmâcî, mutâfî!
 Sensin bu temâsile hulûl eyleyen esrâr!

YENİNİN ESKİLERİ